

„EDINOST“
Izkaže se trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdaje izkaže ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdaje stane: za en mesec . . . 1.—, za dva . . . 2.—, za tri . . . 3.—, za štiri . . . 4.—, za pet . . . 5.—, za šest . . . 6.—, za sedem . . . 7.—, za osem . . . 8.—, za devet . . . 9.—, za deset . . . 10.—, za eno leto . . . 12.—, za dve leti . . . 24.—, za tri leti . . . 36.—, za štiri leti . . . 48.—, za pet leti . . . 60.—, za šest leti . . . 72.—, za sedem leti . . . 84.—, za osem leti . . . 96.—, za devet leti . . . 108.—, za deset leti . . . 120.—. — Naročnine se plačujejo naprej na naročbo brez priložne oskrbe in ne vračajo se. — Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč. — Izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglaš se račun po tarifu v potisa; za naslove s debelimi črkami se plačuje prestop, kolikor obsega navadnih vrst. — Poslana, osmrtnica in javne zahvale, maši oglaš itd. se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu, ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. — Naročnine, reklamacije in oglaš sprejema upraviteljsko uradno pisarno, ulica Molina plečolo št. 3, II. nadst. Naročnine in oglaš je plačevati leco Trst. Odprište reklama cije se proste pošiljajo.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

Koncentracija.

Hrvatski in slovenski narod je razkosen na več delov, ki uživajo dobroto različnih vlad in različnih sosedov: v Primorju, na Koroškem, na Štajarskem je slabo, da ne more biti slabše; na Kranjskem in v Dalmaciji živitarimo, ali ne moremo živeti; v Hrvatski in v Slavoniji, v Bosni in Hercegovini je upliv tujinstva večji, nego-li domači ponos!

Za ljudi, ki mislijo svoje glave, a imajo tudi zdrav razum in pošteno srce, zaključek ni težak. Imajo ga izrečenega v priljubljeni pesmi Huga Badaliča:

Jedinstvo, rad, sleboda
Nek vodi brade nas,
Razkrivat lance roda,
U slozi tražit spasi!

Ali Bogu bodi potoženo: minoli so oni časi, ko so vsa srca naroda bila za isti cilj, ko se ni trafil čas za prazna besedičenja, ko je v vseh vladal zanos in je plamtela ljubav za dobro vsukupnega naroda. Kje so danes oni ljudje, ki so bili vsi zbrani okoli ognjišča naredne zavesti, kje se vzbuditelji „ilirake“ ideje, te lepe strani v zgodovini preporoda Slovencev in Hrvatov? Dočim so bili meseca marea leta 1850. na Dunaju zbrani prvi tedanji narodni možje, kakor Ivan Kukuljević, Vuk Stefan Karadžić, Vinko Pacet, Fran Miklošić, Stefan Pejčević itd. v ta namen, da določijo glavna pravila književnega jezika za Hrvate, Slovence in Srbe — „vedoč, da jeden narod mora imeti jedno književnost“ — se pa dandanes, ne le ne išče zblizanja v književnosti, marveč iščemo dlake v jajcu, kar se dostaje ne le književnosti, ampak tudi politike in narodne ekonomije.

Resnica je, da razne pokrajine imajo različnih interesov, ali istotako gotovo je, da v vsakem narodu je toček, ki spajajo, ki so nam skupne vsem in okole katerih bi se morale zbirati glavne

sile naroda. Kranjska bi morala biti kakor žarke solnce za vse Slovence. Iz nje bi morali erpiti moči vsi mi, ki smo na narodni periferiji. Ali kaj vidimo? Dve stranki, bolj vsled prepira, nego vsega drugega. Ti stranki sti se bili zarili v strasten boj, take, da se še danes tratijo narodne sile v tej brezsmiselni borbi, med tem pa tretja stranka v deželi — drugorodna stranka, strastni Nemci in oboževalci Schönererjevi, ustvarjajoči jeden stebrov nemškega mosta do Adrije — stiskajo za vrat sedaj jedno, sedaj drugo domačih strank, ali prav za prav: vso stvar demovinske. Drugače bi izgledale stvari v Štajarski, Koroški in Primorski, ako bi Slovenci v Kranjski pestepali z Nemci in z nemškim jezikom istotako, kakor pestepajo Nemci z našim življenjem na Štajarskem in na Koroškem. Naj reče kdo, kar hoče, mi pravimo kar naravnost, da bi bile danes — po vsem tem, kar se je godilo leto sem križem Avstrije in v najnovejši čas tudi v Ljubljani — vsako kaketovanje z Nemci in nemškutarji prave narodne pohujšanje, najpegunjeje sredstvo v naše propast.

V Dalmaciji ne vemo, komu najljubo puščajo Hrvatje v veljavi volilni zakon, ki dovaja v deželni abor šestoico ljutih italijanašev, istotako, kakor v Kranjski nekoliko Nemcev: sami si terej potiskajo zagozo v meso in se jim na ta način paralizirajo sile. Med seboj se koljejo, da se ne merejo bolj; da bi pa vsaj tu pa tam vrgli pogled svoj na muktropne brate v Istri, o tem ni niti govora. Mnoge njih v Dalmaciji poznajo še danes Istro le po tem, ker je v njej mesto Keperške se svezimi zaperi, sicer pa jim je bliže tudi — Kitaj!

In take vidimo, da se je širom našega naroda udomačilo načelo: tu strankarsko, tam osebno, drugod zopet lokalne, drugod deželsko, pevsodi pa načelo začasnega interesa ob pepelni mlačnosti tam, kjer bi moralo biti največje moči. Med tem, ko na periferiji preti poguba, se pa v središčih ali spi

ali pa strankari; med tem, ko naš narod v Primorju, v Koroški in Štajarski težko muko odbija udarce, ki mu jih zadajeje neusmiljeni tujinec, se Kranjska in Dalmacija ne brigajo za nas, marveč nas prepuščati usodi, a ne pomisliti nesrečnici, da padeti tudi oni sami, ko pademo mi!

Narodne življenje nam je zastrupljeno: mi se zgublamo v berbi za liberalizem in klerikalizem, za radikalizem in oportunitizem, za pravaštvo in narednjaštvo, pred vratmi nam je socijalni demokratizem; puščamo pa iz vida: potrebno jačanje narodne zavesti, povzdigo materialne neodvisnosti, trajni blager vsenkupnega naroda. Deleči se in ne zbirajoči se zagrašamo — samoubojstvo.

V vsakem narodu je bilo in bode raznih struj in strank v vsaki stroki javnega življenja; ravno ta raznolikost v mišljenju, in do gotove mere tudi v delovanju, donaša dobrega sadu in povspenjuje dosezanje istega cilja, toda le tedaj, ako to mišljenje v vseh členih stremi proti cilju skupnosti in se drži v pravilnem razmerju!

Koncentracije nam treba in ne kosanja: oživljajemo ljubavi in zloge in ne strupa, ki moril!

Deželni zbor istrski.

IX. seja dne 10. februarja 1898.

(Dalje.)

In sedaj je prišel na vrste tisti glasoviti predlog posl. Bartolia na proglašenje italijansčine jediniim raspravnim jezikom tega deželnega zbora.

Posl. Bartoli je ustal kakor da pričakuje nečesa. Dr. Bubba je hitro pogodil njegovo misel ter je predlagal, naj se galerija odpre občinstvu, čemur je seveda ugedil predsednik nemudoma.

Posl. Bartoli je rekel, da ni nujno potrebno, da se uvede določilo o jedini italijanskem raspravnem jeziku v tem zboru, ker je bil te navadni jezik do leta 1883. To se umeva samo ob sebi in

V duši pa je vendar dvomil, dali bi Bog radi take velikoga reveža, kakor je on, hotel kaznovati tako veliko osebo, kakoršna je krčmar.

Že je hotel editi razžaljen, kar je stopile v krčmo nekoliko galiških dninarjev. Seli se k mizi ter se začeli pomenkovati o tem, koliko se da zasluziti na novi železnici.

Matija se je primaknil bliže in videl, da so oni istotako oguljeni, kakor on, je vprašal:

„Ali je te res, da se na svetu železne ceste? Saj bi za take, ako bi jih hoteli napraviti, kmalo zmanjkale železa. Celó država bi ga brčkone ne imela dovolj...“

Dninarji se so mu nazamehnili. Toda največi izmed njih, ki se je edlikoval z vojaško čapke in z močno napetim sapnikom, je rekel:

„Kaj se bedete smejali, da ta prostak ne ve, kaj je železnica! Sedi brate semkaj k meni in jaz ti vse te povem, kakor je treba, toda postavi sem steklenico žganjice.“

Predne se je Matija odločil, bila je žganjica že na mizi. Prinesel jo je krčmar, rekel:

„Čemu ne bi on postavil žganjice? On jo je že postavil... Te je dober človek...“

Kaj se je gedile pozneje, tega Ovčar ni pomnil več.

(Pride še).

PODLISTEK.

Prednja straža.

ROMAN.

Poljski spisal Boleslav Prus. Poslevenil Podravski.

43

„Nič čudnega, ker celó pri kravah nimam toliko dobička, kolikor vi pri kokoših.“

„Za to pa služite novce pri ljudeh.“

„Prav imate!“ je pritrdil Pelžu Višnjajevski ter ga jel takoj prositi, naj mu posodi do novega leta sto goldinarjev. Ko mu je pa Pelž odbil to prošnjo, skril se je med gospodarje, zbrane pred cerkvijo, ter se je priteževal radi Pelžove ošabnosti.

„Kake gospodski je postal; čez male časa ne bode hotel več govoriti s kmeti!...“

„K žetvi na dver ga ni bilo, dasi so ga vabili“, je omenil kmečki vojda.

„Njegova žena je sela v prvo klop pred oltarjem“, je dodal Vejtasek.

„Denar vedno prevrača ljudem možgane“, je svržil Orehovski. Na to so šli v cerkev.

Tudi Ovčarju ni denar prinesel sreče, ki mu ga je dal gospodar za škornje. Ke je, pokoren kakor zmirom, stal v veži pred cerkvijo, da ne bi svetil v oči Bogu s svejo obnošene sukajo, so ga berati grozno kričaje jeli oštovati, češ, da nikdar ne podpira revežev. Stepil je terej v krčmo, da zmenja tam tri rublje, a tu ga je jel obdelovati krčmar.

„Kake bede, gospod Matija, z mejim denarjem?“

„S katerim denarjem?“

„Ali ste še pozabili?... Saj ste mi vendar od Božiča dolžni sedem goldinarjev.“

„Ali ste šuli!...“ se je razjaril Ovčar. Ljudje iz vse vasi naj pevejo, da mi nikdar ne date kaj na račun in kadar pijem, moram tudi gotovo plačati.“

„Te je resnica“, je odvrnil krčmar. Toda na Božič, ko se je gospod Matijček napil, me je take objemal, tako peljubeval, da sem mu moral dati na upanje žganjice, piva in araka in še prest povrh.“

„Kje imaš priče?“ je zakričal stroge Matija.

„Jaz ti pravim, staroverec, da me hočeš goljufati.“

Krčmar je nekoliko pemišlil.

„Priče“, je rekel, „teh jaz nimam in radi tega vas doslej nisem opominjal za denar. Teda, ako mi prišete tu v oči, pri ljudeh, da me niste peljubovali, niste presili kredita, pa vam darujem teh sedem goldinarjev. Sramota“, je dedal žid ter pljunil, „da bi hlapec take vrlega gospodarja poškodeval revnega žida!... Jaz vam, Ovčar, darujem to, toda, da mi ne ustopite odslej v mejo krčme, ker se vas moram sramovati.“

Hlapec se je zgrozil. Merda pa mu je zares dolžen teh sedem goldinarjev?...

„Nu“, je rekel, „kar tako goverite, pa jih vam oddam. Toda bojte se, da vas Bog ne bi kaznoval za to krivico.“

tako so si telmačili tudi naši predniki, ki niso smatrali za potrebno, da bi v pravilniku, potrjenem leta 1861. 1863., uveli tako določilo. Ako sedaj tudi popolnimo §. 13. pravilnika, nočemo reči s tem, da komu kratimo pravico govoriti v svojem jeziku, mi hočemo celo potrpeti še nekoliko časa, da se tu kroga v tujem jeziku, ali ta stvar se mora nehati. Italijanski je jezik pokrajine, katera mora ohraniti svoj italijanski značaj, odsevajoči iz njenih spomenkov, ki se je pokazal o vsaki svečanostni priliki. (Barno odobravanje se je ponavljalo na galerijah in na klopih večine.)

Vladni zastopnik je izjavil na to, da se s tem določilom želi pravo manjšine ter da protestuje proti vsprejemu tega določila.

Predsednik je prečital v italijanskem prevodu protipredlog dra. M. Trinajstića in tovarišev. Ta protipredlog priobčimo nižje doli.

Za besedo se je oglašil dr. M. Trinajstić. Čim je ustal, ponovili so se že znani škandalozni prizori. Občinstvo na galeriji je kričalo kakor besno, sipaje na manjšino najgrših žaljenj. Grozno je jelo tlati ono pesem „Nella patria de Rossetti“ ter himno „Lega nazionale“. Tulilo je ti pesmi trikrat.

Predsednik je zaukazal, naj se izprazni gornja galerija, s katere deli je občinstvo celih 15 minut obsipalo poslance manjšine z vsemi mogočimi zasramovanji.

Ko je predsednik na novo odprl sejo, začel je govoriti poslanec dr. M. Trinajstić, toda v isti hip je dolnja galerija prevzela vlogo gornje galerije. Tudi to je hotel predsednik dati izprazniti, toda občinstvo ga ni hotelo slušati, češ, da krič prihaja od zunaj. Ko je govoril dr. Trinajstić, ploskala mu je dolnja galerija, samo da ga je motila. Izustil je sledeči govor:

Visoka zbornica! Sam predlagatelj je rekel, da je bil ta predlog v razpravi že pred tremi leti in to ravno dne 14. januarja 1895. Seveda je bil tudi vsprejet, ali po 8 mesecih za tem je bil po cesarski resoluciji od 14. septembra 1895. oziroma kakor neustaven. Naš deželni odbor, ki je bil dal že natisniti ta sklep pod §. 13. deželnozbornskega pravilnika, je bil vsled tega prisiljen, da s prilepljeno krpico pokrije ono sramoto svojo (vrišč na galerijah). Ko se je ta resolucija priobčila zboru v seji dne 8. januarja 1896., izročila jo je večina deželnega zbora politično-ekonomičnemu odboru v pretezanje in poročilo. No, ta odbor ni niti takrat, niti kedaj pozneje predložil kakoršnjega si bodi poročila s tej resoluciji (vrišč na galerijah). Seveda, cesarske resolucije so kimala jabolka in težko je ugrizati vanje! Ker odsek ni imel poguma, da bi prišel na dan z čem, prišli ste zopet na svetlo s tem predlogom. Zdi se, da je predsedniku političnega društva istrskega usojena ta čast, da predlaga take predloge. Pred ga je predložil dr. Venier, sedaj pa spoštovani dr. Bartoli. Te časti mu ne zavidam; ne zavidam mu je tem manje, da je ustal on, človek, ki se diči nekakim liberalizmom, da vzlic svojim liberalnim načelom odkrije eno sramoto, ki se skriva pod krpico §. 13. kakor pod smokvinem listom.

Jaz ne smatram tega predloga nimalo resnim. Od doktorja prava, od odvetnika, od poslanca v deželnem in državnem zboru pričakujem tolikega poznanja temeljnih zakonov državnih ter odnošajev v naši pokrajini, da more uvideti, kako se ta njegov predlog kriša s temeljnimi zakoni države, z običaji, vladajočimi v raznih deželnih zborih te polovice monarhije in razmerami v naši pokrajini.

Državni temeljni zakon, katerega se je spominjal tudi predlagatelj sam, katerega pa mislim, ne more razumeti, postavlja v svojem §. 19. temeljno načelo, da so v deželah, zastopanih v državnem zboru, vsi narodi enakopravni in da je vsem zajamčeno nedotakljivo pravo, da varujejo in gojijo svojo narodnost in svoj jezik. Nadalje določa načelo, da so vsi deželni jeziki jednakepravni v šolah, v uradih in v javnem življenju. Naš deželni zbor ni niti urad niti šola, ali subsumirati ga je pod pojem „javno življenje“. Temu ne more oporekati pameten človek, da sta hrvatski in slovenski jezik deželna jezika, in temu ni oporekal tudi g. predlagatelj, dasi moram priznati, da ni priznal tega izrecno. Kaj da se namenuje z njegovim predlogom, to je povedal en čist in bistro: prisiliti bi hoteli nas, da govorimo italijanski, ali pa zavirati nas, da ne bi govorili hrvatski ali sloven-

ski, a to znači najhuje kršenje načela, zakonjenega v omenjenem §. 19. (Pride še.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 26. februarja 1896.

O seji deželnega zbora istrskega dne 23. t. m. nam pišejo iz Pulja: V to sejo so prišli zopet hrvatsko-slovenski poslanci. Med naznanili je prečital predsednik note, s katero mu je bil priobčen najviši odlok, s katerim je Njeg. Veličanstvo izreklo svoje sodbo, da sklep večine glede italijanskega jezika ni veljaven. Na klopih večine je bilo čuti besedo: male (slo!)!

Prečitala se je interpelacija dr. Laginja in tovarišev radi neusmiljenega izterjevanja pristojbin od strani davkarije vodnjanske pri domačih ljudeh, češ, da se ne iztrjuje od italijanskih podanikov. Na strani večine so vsklikali: denunciacije!

Vladni zastopnik je odgovoril na tri interpelacije posl. Kompareta in tovarišev. Na interpelacijo radi šole v Škofiji, oziroma v Plavjah je odgovoril tako, da so odobraval najzagriženejši italijanski poslanci: „Bennene! Alleluia!“ — Na interpelacijo glede občevarja okrajnega glavarstva koperskega se slovenskimi občinami je odgovoril, da te občine niso zahtevale slovenskega dopisovanja in da okrajno glavarstvo nima osobja za slovensko dopisovanje.

Na interpelacijo glede kraja za novačenje mladeničev iz slovenskih občin je odgovoril, da ni potrebno, da bi se določal kateri kraj zunaj Kopra.

Na to je zbornica prešla na poročilo finančnega odseka glede železnice Trst-Poreč-Kanfanar. V zaključku tege poročila predlaga rešeni odsek resolucije, katerimi se odobrava vse, kar je storil v tem obziru deželni odbor od februarja leta 1894. sem, in se podeljuje deželnemu odboru pooblastilo, da stori, kar je potrebno, tudi v naprej.

Na to je manjšina stavila protipredlog, naj se preko poročila preide na dnevni red, ter naj se izvoli odbor sedmorice, sestojiči iz treh poslancev italijanskih, treh hrvatsko-slovenskih ter jednega moža imenovanega od vlade. Ta odbor naj preišče dosedanje delovanje v tej stvari, ter naj je vodi dalje.

Ta predlog je stavil dr. Laginja ter se je priglasil za besedo. Čim je izrekel: „Visoki sabore! Na 16. febrara 1894...“ nastal je na gornji galeriji velik krič, združen s psovskami. Predsednik je sicer opominjal galerijo, ali ob jednem je apeloval na um in srce dra. Laginje, naj govori italijanski! Ta mu je odgovoril po italijanski, da naj bi raje gledal na to, da bi se proti ljudem na galeriji postopalo na temelju kazenskega zakona, nego da njemu daje instrukcije. Potem je dr. Laginja začel zopet hrvatski: „Od 16. febrara...“ Dalje ni mogel. Galerija gornja je začela kričati, psovati, žvižgati, prepevati. Predsednik je zaukazal, naj se izprazni galerija in je odšel iz dvorane. Občinstvo se ni hotelo oddaljiti, marveč je psovalo na vse mogoče načine dra. Laginje in tovariše njegove. Za nekoliko minut je prišel predsednik na vrata dvorane in je zaklical galeriji: „hitro!“ Dobil je odgovor: „naj grede oni ven, hrvatsko-slovenski poslanci!“ Odšel je, a oni so ostali. Vrnili se je zopet na vrata ter je zopet dejal proti galeriji: „presim, pojte ven, ne posedajte!“

A oni so odgovorili: „Radi par nevrednežev meramo ven, a oni naj bi sedeli na naših klopih!“ Na te je odšel predsednik sam med občinstvo na galeriji in je je prosil, naj se odstrani.

Ta komedija je trajala polnih 15 minut. Ko sečne se je vendar odprla zopet seja in dr. Laginja je mogel govoriti nekaj časa, ne da bi ga vznemirjali. Kasneje, za njegovega govora, slišati je bilo pred dvorano opetovano, velike rabuko, a občinstvo je zopet, brez dovoljenja, prišlo na gornjo galerijo. Predsednik je zopet pretrgal sejo, katerim povodom je bilo čuti: Fera Laginja! To v odgovor predsedniku, ki je pozival občinstva, naj se razide. Vrnivši se in otvorivši zopet sejo, je pozval predsednik dra. Laginjo, naj bode kratek, dasi poslednji ni govoril še niti pol ure. Malo kasneje je rekel govorniku: Zdi se, da se oddaljujete od predmeta. (In to je rekel isti predsednik, ki pravi sam, da je nekoliko gluha in da ne razume hrvatski). Med tem je „odlično občinstvo“ na dolnji galeriji začelo posilno kašljati, „uf“-ati, ropotati in vsklikati: „al dosta!“

Ko je dovršil Laginja, mu je dejal predsednik: Nikdo Vas ni razumel!

Po dru. Laginji se je oglašil za besedo dr. Ri zi, ter je zagovarjal predloge finančnega odseka. K temu je udrihal po vladinih organih, češ, da le oni sami povsod uvajajo politiko, in da bi se morali sramovati.

Dr. Laginja je odgovarjal v italijanskem jeziku. Na gornji galeriji, da si izpraznjeni ponovno, je bilo vse polno občinstva. Predsednik je odredil zopet, naj se izprazni, ali tedaj so vriščali še huje. Na dolnji galeriji vrišč in prigovarjanje. Dr. Dinko Trinajstić je zaklical: Kaj ima govoriti galerija?! Ta je kričala potem na njega; Trinajstić je zaklical predsedniku, naj napravi mir; predsednik je zvonil in je odšel, pretrgavši sejo. In to se je zgodilo med italijanskim govorom hrvatskega poslanca! Z gornje galerije je bilo čuti klicev proti italijanskemu poslancem: „Gospoda, spomnite se nas!“ Občinstvo je bilo še vedno gori in je psovalo posebno proti dru. Laginji. Tudi za tem se ni oddaljilo, ampak le poskrilo se je nekoliko potem, ko sta došla dr. Rizzi in predsednik Campitelli proti je, naj se odstrani.

Tako-le se je izpolnila izjava predsednikova, ki je je podal svečano, javno, v seji dne 16. februarja. Izjavil je bil, da je storiti vse potrebno za vzdržanje miru in reda, ravno tedaj, ko so izšli hrvatsko-slovenski poslanci; in pristavil je, da bi bil red in mir, ko bi bili oni v seji. Sedaj so prišli, pa kakov red in mir?! Ali še nočete videti, vi predstavitelji c. kr. vlade?! Ali še nečete poznati predsednika in njegovih?! Od koga je odvisno to, kdo da dobiva vstopnice na galerije?! Ključ vsem neredom je v tem! Neolikanih ljudi, s klobuki na glavi, mladih dečakov, v družbah občine se nahajajočih ljudi, vseh teh je vsakokrat na goraji galeriji. Ustopnice se dele po 2, 3 jednemu, a isti jih daje, komur hoče. Tudi brez ustopnic prihajajo na galerije.

Večino je jako neugodno iznenadil protipredlog manjšine, in razume se, da je ta glasovala proti vsem točkam predloga večine.

Deželni zbor kranjski. Tudi v tem deželnem zboru postaja živahno. Včeraj so imeli celo vihar, ki ga je provzročila četa nemških veleposelstnikov s tem, da je nekoliko psok iz slovarja Wolfove obstrukcije v državnem zboru prenesla tudi v ta sicer mirni deželni zbor. Prišel je bil namreč v razgovor nastop deželnega predsednika v prejšnji seji in njega besede skrajno žaljive za poslanca Kalana. Iz stenografičnega zapisnika o prejšnji seji je bilo razvidno, da so med govorom Heinovim, naperjenem proti posl. Kalanu, vsklikali nemški poslanci: Er lügt! Er hat wieder gelogen! Er ist der Lüge ja gewohnt! Lügt wie gedruckt! Ausgezeichnet! Wieder einmahl abgeführt worden, der Schuft!

Klasična in za posurovljenje nemških običajev značilna je bila včerajšnja izjava posl. grofa Barbota, ki je bil obdolžen, da je rabil one wolfvske izraze. Mož ni obžaleval — kakor bi bilo lojalno — da se je spozabil tako daleč, ampak obžaloval je le, da jih je izustil tako glasno, da so prišle v stenografski zapisnik. Kako naj označimo tako postopanje in tako mišljenje, kako naj označimo moža, ki ne obžaluje grdega čina zato, ker je grd, ampak le zato, ker je izvedela o njem širša javnost?! Ker pa je grof Barbo dodal še nekoliko izrekov skrajno žaljivih za posl. Kalana, je vskliknil le-ta deželnemu glavarju po vsej pravici: Na vse strani jemljete ozire, samo na čast slovenskega poslanca ne!

Iz daljnega poročila posnemamo, da se je sklenilo poravnati stvar izvenparlamentarno.

Naše menenje pa je nastopno:

Kar se je zgodilo od strani nemških poslancev, je nečuveno, je škandal. Kar se je zgodilo se ni zgodilo somišljeniku klerikalne stranke, se ni zgodilo osebi Kalanovi, ampak zgodilo se je zastopniku naroda slovenskega. Tu ni bila žaljena oseba in ne stranka, tu je bilo žaljeno dostojanstvo slovenskih poslancev sploh na način, ki mora biti v memento vsem slovenskim poslancem brez razlike stranke! In čim je tako, je možno začudenje le po jedni sami poti: prestrižena bodi definitivno vsaka dotika z skupino, ki je padla na nivo Wolfvske zdivjanosti!! Zgrazali smo se nad Wolfom na Dunaju, in naj bi se ne zgrazali nad Wolfom v Ljubljani!! Ako bi se ne, postavili bi se sami na isti nivo!! Slovenski ponos, kje si?!

V deželnem zboru Štajerskem se ne pomnili večerj viharji med večino in posl. Kalteneggerjem. Ko se je poslednji oglašal za besedo za neki osebni popravek, uprizarili so liberalci in nacionalci škandal po načinu, običajnem v dež. zboru istrskem: psovali so, potezali mu v besedo, nabijali na pisalne mize govornikevo tako, da je predsednik moral pretrgati sejo. Ko se je zopet otvorila seja in je Kaltenegger jel govoriti, so ostali v dvorani le konservativci in Slovenci.

Delegacije. Delegacije se snidejo proti koncu aprila ali pa začetkom maja. Minister za zunanje stvari, grof Goluhovski, se je podal danes v Budimpešto, da določi potrebno z vlado ogerske za sklicanje delegacij. Iz istega razloga pričakuje v Budimpešti tudi ministerskega predsednika barona Gautscha.

K položaju na Češkem. Vprašanje radi razprave o adressi na krono se je zasukalo drugače, nego je kazalo te dni. Mej tem, ko je te dni prevladalo menenje, da privole Čehi, da se razprava o adressi odloži do po razpravi o deželnem proračunu, da se nata način odtegne Nemcem vsaka pretveza za zapuščanje deželnega zbora, pa javljajo danes iz Prage, da bode tako, kakor so zahtevali Čehi od prvega začetka: razprava o adressi se prične pred ono o proračunu, in sicer še jutri. Ker pa se Nemci ne udeležijo razprave, je možno, da se razprava dovrši v enem samem dnevu. V tem slučaju bi pričela razprava o proračunu že v ponedeljek. Toda ni gotovo, da bode imel deželni zbor dovolj časa za to razpravo, kajti neko poročilo trdi, da se tudi ta deželni zbor zaključil že v sredo.

Vlada pa se drži na strani; najbrže zato, ker ne ve, kaj bi storila. Tudi rok za otvorjenje državnega zbora postavlja in prestavlja. Danes čujemo, da hoče še enkrat poskusiti s težkim delom posredovanja med Čehi in Nemci. Vspeha se menda sama ne nadja nikakega. In ko se slednjič vendar snide državni zbor na razvalinah iz dobe obstrukcije, poreče si morda tudi baron Gautsch, da vsa ta doba od olstopa Badenijevega sem nima ničesar Gautschevega na sebi, nikakega znaka njegove političke individualnosti, ničesar drugega, nego — ime.

Obsodba Zole je povzročila dvojni efekt širom vse Francozke; veliko veselje v patrijotiskih krogih in netiva za protisemitiko gibanje. Ozirom na dejstvo, da ravno na Francoskem so Židje živeli do sedaj ugodneje in slobodnejše nego kje drugje, in da se pred kratkim niti niso slutili tam o kakem protisemitskem gibanju, mora si reči Zola, da se svojim nastopom za Žida Dreyfusa ni le razžalil francozke vojske in porušil tudi vso svojo popularnost, ampak je škodoval tudi Židom samim. Tudi v poslanski komori je prišla večerj v razgovor obsodba Zole. Na interpelacijo o postopanju generalov v tej pravdi je odgovoril ministerski predsednik Meline v daljšem govoru. Povdarjal je, koliko zlo je zadal Zola svoji domovini. Ptujsvo proročilo kaže, ko govore slabo o Franciji. Izjava zbornice pokaže — tako je vskliknil ministerski predsednik —, da v nji ni strank, ko gre za patrijotizem. In tako se je zgodilo tudi: zbornica je vzela na znanje izjavo vlade z ogromno večino 416 glasov proti 41.

Različne vesti.

Odbor pol. društva „Edinost“ pozivlja člene tega društva, da čim prej plačajo članarino za leto 1898. in priporoča onim rodoljubom, ki še niso členi tega društva, da se upišejo. Odbor priporoča istodobno društvenim poverjenikom po tržaški okolici in po Istri, naj začnejo nabirati članarino in da isto dopolnjejo čim prej društvenemu blagajniku, g. Anti Bogdanoviču v Trstu (Via Ghenga št. 8).

Dosedaj so nabrali in prijavi odboru sledeči poverjeniki: Fran Šuman v Šklednju je nabral 20 členov, Radoslav Srebotnjak na Proseku je nabral 5 členov in Martin Grgič v Padriču je nabral 4 člene. Odbor izreka imenovanim trem svoje iskreno zahvalo ter priporoča iste v izglede tudi drugim poverjenikom.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu bode imela svoj redni letni zbor v nedeljo, dne 22. marea. O tem pozneje več.

Doneski za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu. Družabniki sv. Mohera

proseškega okraja so darovali 6 kron 50 st. Gospica Velikenja je nabrala na plesnem venčku plesnega odseka „Del. podp. društva“ 2 kroni 22 stot., gospica Ivanka Gombačeva je dodala 1 Kr. Členi bralnega društva „Straža“ v Plavijah so nabrali in poslali po vseh. g. Ant. Notar 2 Kr. 80 st. Na „Sokolovi“ maskaradi sti nabrali gospici Milka Furlanova in Iv. Bossa, predajajoči cvetlice 34 kron. Na plesni vaji „Del. podp. društva“ je nabrala gospica Ljubica Mrevlje 2 kroni. I. N. je nabral v krčmi V. S. Lucia pri Dediču svete 190 stot. I. Macarel in vrli češki narodnjak iz Prage g. Ivan sta dodala vsak po 1 krono. Na maske-radi od 22. t. m. je nabrala gospica Ivanka Gombačeva, prodajajoča narodne „karteline“ 10 kron 60 stot. O priliki poroke gosp. Ivana Miklavea iz Sv. M. M. Spodnje, nabranih v veseli družbi 6 kron. Živeli nabiratelji in darovatelji!

Za žensko podružnico sv. Cirila in Metoda je nabrala ga. Metlikovič na Sokolovi maskaradi 18 kron 5 st., ga. Maurin darovala 1 krono, in 1 krono neka gospodičina na veselici podpornega društva.

No, „Sera“, kako misliš sedaj? Ko je posl. Bartoli jel pripravljati najnoveje blamažo italijanski večini deželnega zbora istrskega, ko je vrgel v zbornico svoj nečuvni predlog za proglašanje italijanščine jednim razpravnim jezikom tega deželnega zbora, ko so torej pripravljali nov atentat na avstrijske ustave in avstrijske zakone — tedaj je bila ravno „Sera“, ki je pripovedovala, vsa srečna, svojim lahkovernim čitateljem: kako jasno, kako prepričevalno, kako nepobitno, — na podlagi zgodovine, avtonomije dežele, pravice, faktičnih odnosov in vsakdanje potrebe — so dokazali govorniki opravičenost omenjenega predloga Bartolijevega. Kdor je čital takrat v „Seri“ dopise iz Polja, ta je moral misliti da pravica je le jedna na svetu, ona, ki je je povil posl. Bartoli v svoj predlog.

In pozneje je prišel tisti cesarski reskript, ki je povedal suho in brez vsake besednega lepote, da Bartolijev predlog, ki naj bi bil — po „Serinih“ nazorih namreč — kvintesenca vse pravice in katerega opravičenost da je vzvišena nad vsaki dvom: da ta predlog ne more obveljati, ker je protustaven in nezakonit!!

A „Sera“ molči sedaj in zginila je nje gostobesednost. To pa ni prav, da nas list, ki se rad baha svojim patrijotizmom in svojo lojalnostjo, in ki ima menda za seboj osebe, katerim je bila v nedavnih časih celó dolžnost negovati lojalnost in čuvati ustavne pravice, da nas tak list pušča v dvomu: da-li više ceni Bartolijeve predloge, ali pa — cesarske reskripte? In da-li ga o tehtanju cesarskih reskriptov z Bartolijevimi predlegi ne moti nekoliko oklenost, da se Slovenci veselo cesarskega reskripta?

Prav zares bi nas zanimalo vedeti, kako misli „Sera“ sedaj o Bartolijevem predlogu.

Trat-Miramar. Odslej se bode ta vrtila parnika „Miramar“ in „Melanira“ za progo Trat-Miramar. Jeden ali drugi teh dveh bode odhajal iz Trsta vsaki dan ob 2. in pol pop. Iz Miramara se bode vračal v Trat ob 5. pop. Odhod iz Trsta na pomolu Sv. Karla in iz Miramara na pomolu v Grljano.

Z „Sokolove“ maskarade. Saj smo vedeli takoj, da je naše poročilo jako pomanjkljivo. Še le sedaj nam prihaja na misel to in ono, česar nismo omenili, a bi bili morali. Nekoliko hočemo popraviti storjeno zamudo. Najprvo moramo poudariti, da je poleg bratov dra. Gregorina in Ivana Gorlupa tudi brat Ante Bogdanovič opravljal „posel domačina“ na najuspešnejši način in da mu je društvo dolžno hvalo na njegovem trudu. — Izmed mask pa moramo izrecno omeniti še trojico, ki so bile med najelegantnejšimi. Nekateri udeležniki maskarade so se nam kar čudili, kako smo mogli prezeti ono krasno trojico! To so bili: španski vitezi, jako elegantna visokostasna postava in pa dva pažeta, uprav dražestna in pa tudi šegava in muhova, kakor so bili sploh pažeti na dvorih prejšnjih časov.

Poročevalcu „Edinosti“ se samemu čudno zdi, kako je mogel pozabiti na ravno te tri, ki so bili med najlepšimi, ali saj je namignil že zadnjič: poročevalci o maskaradah naj bi bili le samci, ki se lahko brigajo za maske in nimajo drugih dolžnosti. . . .

Kder prav umo — odpušča!

Pevsko društvo „Skala“ v sv. Križu je imelo dne 30. t. m. svojo društveno veselico. Radoveden sem bil, koliko zmora pevsko društvo „Skala“ na pevskem polju. Pripeljal sem se z vlakom do Gerljana in šel sem potem peš v Sv. Križ. Dospevši v Sv. Križ, zagledal sem veliko slovenske vaške trobojnice, ki je vihrala nad vasjo ter vabila slovenske rodoljube na slovensko narodno veselico. Dospevši v prostore g. Frana Košute sem se zavzel vsrhi zbrano toliko množico slovenskih rodoljubov. Program se je začel izvajati ob 6. uri zvečer.

„Dijaška“, možki zbor, se je izvel prav dobro. Jaz ne bi bil pričakoval take točnosti. Ta krasni možki zbor so morali ponoviti dvakrat. Hvala lepa g. Lariji Florenin (sopranu) in g. Iv. Fabriš (tenorju I. mu). Najlepši zbor pa je bil J. Zajčeva „Pepotnica N. Jurišića“. Moral se je tudi ponoviti dvakrat. Pevci so dobro pazili na vsa znamenja. Volaričovo „Plesu“ so tudi morali ponoviti. Slednjič se je predstavljala šalivi prizor s petjem „Ribničan“. Gosp. Jožef Košuta je prav dobro izvršil svoje naloge in tudi četverospjev je pel točno in precizno.

Vse pesmi so se morale ponavljati.

Le vrlo naprej, pev. društvo „Skala“! Saj imate dobrih močij v sv. Križu. Naprej za narod! Srčna hvala g. Ivanu Bole, da je tako lepo izučil pevsko društvo „Skala“ Tudi godbo treba pohvaliti, igrala je samo slovanske komade. Žal, da se bili malo razglašeni posamični instrumenti.

Čul sem, da misli društvo prirejati izlete. To bi bila pametna misel. Na izletih se utrja ljubezen udov do društva in se vzbuja narodna zavest.

Okoličanski opazovalec iz dolnje okolice.

Nemške demonstracije. Pišejo nam: Pred velikim umetniškim duhom mojstra Smetane se klana dandanes ves emikani svet. Kdor je nepokvarjenega srca, ta se naslaja ob uživanju blaženstva, ki je je izlil ta veliki glasbenik in umetnik v svoje nebeske lepe umotvore: tudi Neslovani se naslaja in se ne meni za to, da je Smetana Čeh!! V onih višinah, v katerih kraljujejo taki geniji ni čuti diskordov narodnega sovraštva, ker resnična umetnost je preplemenita, da bi jo mogel dosegati ta grdi čut.

Le naši patentovani pangermani so zabredli take nizke, da zanašajo svoje narodno besnenje tudi preko praga umetnosti in proganjajo svoje jeko tudi spomin nepozabnega, nesmrtnega Smetane ter vlačije v blate netolerancije tudi umetnost, ki je vsega človeštva, vli kolikor je isto dobrega in plemenitega srca. Proganjajo in vlačije — sreča le, da taki ljudje ne morejo v resnici ponizati ni Smetane ni umetnosti.

Sporočiti Vam moram namreč, kako da je neke welfovske emizje v restavraciji „Al giardinetto“ sikalo in sramotilo, kadar je vojaška godba svirala odlomke iz bisera umetnosti velikega Smetane, iz „Prodane neveste“. Laško občinstvo se ni nebežkrat ponižalo tako, pač pa ti pangermani in žnjimi parkrat tudi neka poznana nemška oseba, ki je svojedobno celó v našem „Sokolu“ mnoge rogovlila in nič delala. Mi privoščamo Wolfvcem to osebo iz vsega srca. Naj jo imajo, in prosimo jih, naj jo tudi obdržé.

Kje je dobiti tiskarno? V Trstu menda ni več nobene, in če je katera, ni za nič, kajti, kakor nam je znano, nareča vodstvo Tramwayske družbe svoje vozne listke v tiskarni „Spada“ v Milano. Morda pa izdeluje ta tiskarna liste zastoni Tramwayski družbi, ali pa je določeno že, da mora biti tudi v tej družbi nečesa, kar diši po Italiji? Ni čudo, saj vzdržujejo to družbo Italijani in ne Avstrijci! Kaj ne?! Kje je tiskarsko glasilo „Il Rileveglio“.

Koliko velja vojaštvo vsako leto? Avstrija je potrošila od leta 1866. do danes za vojake 3900 milijonov gld. Letos je za vojaštvo namenjenih 184 milijonov gld. Infanterist velja pri nas na leto 221 gld., lovec 226 gld., kavalerist 468 gld., topničar 348 gld., ženist 246 gld., voznik 500 gld.; povprek velja jeden vojak 325 gld. na leto brez orožja. Orožje je veljalo pri nas od leta 1866 do 1888. leta 187 milijonov gld. — Vse Evropske države pa izdajajo za vojaštvo na leto nad 2500 milijonov gld. Evropske vojne so porabile poslednjih 40 letih 28 milijard

in 225 milijonov, t. j. osemindvajsettisoč dvestopet in dvajset milijonov glid. Padlo pa je v teh vojnah 2 milijona 580.000 fantov! S temi vojnami so napravile evropske države 52 tisoč [775 milijonov glid. državnega dolga.

Oni nepoznanec, ki se je utopil na pustni torek po noči na pomolu Giuseppina, je bil spoznan za 47letnega Ivana Gođeka, čevljarja, bivajočega v ulici Beccherie št. 3. Ni se dosnalo, je li hotel sam vzeti si življenje, ali pa je ponorečel.

Surov soprog je neki Anton Pecher, bivajoči v ulici Solitarie št. 19. Prišedši predsonči ob 11. uri vinjen domov, stekel je za svojo ženo Ano z nožem v roki ter jej grozil smrtjo. Bil je aretiran.

Izpred sodišča. 25letni Josip Feigel iz Trsta obsojen je bil v četrtek od tukajšnjega dež. sodišča na 18 mesecev ječe. Imel je ljubico Terezo Scamparile. Začetkom, ko je prihajal k njej, se je vedel precej lepo. Pozneje je začel pa izvajati vsakovratne neumnosti in hudobije. Scamparile ni hotela več vedeti zanj. On pa je vsejedno zahajal k njej in če je le mogel odnesel jej je vsakikrat, kar mu je prišlo pod roko. Tudi pretepati jo je začel. Dne 2 decembra jej je ukradel zlat prstan in jej žugal. Istetako je žugal očetu, rekši, da njemu ni mari tudi če je zaprt deset let. Tudi na razpravi se je vedel prav grdo in surovo. Zmerjal je celo lastnega očeta z „Mostre de sciavo“. Sodniki so bili seveda prepričani o njegovi krivdi ter so ga obsodili.

Vročna kri se mu gotovo ohladi. Vojak Matej Zupančič je došel z dvema prijateljema nevojaka v ljudsko kuhinjo Marije Mozetič v ulici Sette Fontane št. 2. Vsi trije so bili vinjeni. Lastnica kuhinje, v skrbeh, da bi se mogel uneti prepir, naprosila je ta tri, naj se odstrane. Ali še se je bil spri Zupančič z drugimi tremi vojaki. Kar nankrat se je Mozetič razljutil, in ardit, da mu je rekla Mozetič prej naj se odstrani, je izdri bodalo in je udaril žajim gospodinja po glavi. Takej so priskočili drugi trije vojaki, ki so skušali razorožiti Zupančiča, kar se jim je pa posrečilo še-le po dolgem borenju. Prišli so takej redarji, ki so vročkrvnega vojaka odveli na policijski komisariat. Obveščen o tem vojaški komando, je ta poslal takoj tjakaj vojaški piket, kateri je dovel Zupančiča v vojašnico.

Pozor na vlak. V sredo okoli 7. ure zvečer je hotel prestopiti železnično progo delavec Peter Scheifer iz Rojana (Via Mentorsino št. 1). Isti hip in na istej progi je prihajal vlak. Scheifer ni mogel preskočiti proge tako naglo in že je bil tikoma z mašino, katera ga je odpahnila precej daleč od sebe in na srečo izven proge. Velik je bil strah navzočih in še večji nesrečoša in mašinista. Scheifer je krvavel na obrazu. Sproveli so ga na njega stanovanje, kamer je bil poklican zdravnik, ki mu je povezal rane.

Predrzno sleparstvo. Včeraj so aretevali kovača Ivana Peneziča iz Zadra. Odnesele je Ani Zanchi štiri goldinarje, rekši jej, da ga je poslal ponje njen soprog; potem je šel k Apoleniji Gržina s petakom v roki, prosil jo, naj mu ga zmenja. Ko mu je Gržina odšla denar, zbežal je, ne da bi jej bil izročil petak. Penezič je izgnan iz Trsta. Iskalo ga pa je tudi sodišče Zadarsko, ker mera prebiti naloženo mu enoletno kazen, radi tatvine.

Čini neljubezni. Jakob V. iz Izole je pretepal in grdo ravnal včeraj s svojo ljubico Marijo K. V plačilo za sedaj je bil odveden v zapor.

V sredo zvečer se je zatekla 19letna sobarica Marija Gliver na zdravniške postaje radi ran na obrazu in telesu, katere jej je blagehotno poklonil, kakor je rekla, njen ljubček.

Mož s srebrnim goldinarjem v želodec. V četrtek popoldne je bil Fran Petrič v družbi z drugimi v neki gostilni na Proseku. Čudna misel je prišla Petriču v glavo. Začel je namreč metati srebrni goldinar v zrak, katerega je potem levil z usti! Goldinar se mu je o tem tako zasadi v grlo, da ga ni mogel več spraviti ven. Takej se je podal v bolnišnico v Trst, ali tudi tukaj mu niso mogli spraviti goldinarja iz grla in ni ostalo drugega, nego, da je moral goldinar v želodec. Petrič je moral ostati v bolnišnici.

Tatvine. Katerini Zangrando so ukradli v neki kavarni iz žepa mošnjček z 6 glid. gotovine.

Isto sgedilo se je Josipini B. V mošnjčku e imela 11 glid.

Med sprehajanjem po kersu je zmanjkala tiskarju Angelju L. šepna ura vredna 16 glid.

Šestorica piščet je bile ukradenih gostilničarju Alojziju Capparelli.

Na ljudski maskaradi od petka je bila ukradena Antonu P. suknja, vredna 30 glid.

Urbanu Gregorčiču zmanjkalo je predvčera v kavarni „Alla Costanza“ 20 glid. Ker je bil vinjen, je mogoče tudi to, da je zgubil denar.

Fran De Grassi je zaspal v kavarni „Nesa“. Med spanjem se mu je približal prijatelj, ki mu je odnesel 7 srebrnih goldinarjev.

Ani Cendak je bil ukraden na trgu „della Legna“ mošnjček z 7 glid. 50 nvč. gotovine.

Zverina v človeški podobi. V četrtek zvečer vstopil je v hišo kmeta Sadlerja iz Sečnuana (blizu Grasllica na Češkem) nepoznan čuden mož. Doma so bili 84letna mati Sadlerjeva, Sadler sam, njegova soproga, 2 hčerki in 6 mesečen otrok. Najprej je zahteval nepoznanec denarja. Tega seveda ni dobil. Na to je zgrabil ta zverina kol in je začel mahati z istim po navzočih grozno zdivjanostjo in besnostjo. Starke je loputnil tako grozno, da se je revica zgrudila nezavestna na tla. Ženo Stadlerjevo in jedno hčerko je ranil smrtne ter je le malo upanja, da ostaneti živi. Niti 6 mesečnemu otroku ni prizanesel ter ga je udaril grozno. Samo 14letna hčerka je zamogla zbežati in se skriti na svojo še huje nesrečo, kajti, ko je razbojnik opravil to grozno delo, se je podal v podstrežje, da najde denarja. In ker denarja ni bilo, zažgal je hišo. Sesedje so le z največje težavo rešili ranjence iz ognja, a 14letna hčerka, ki se je bila skrila, je zgorela v ognju. V istej vasi so našli isti dan še jednega moža in njega ženo tudi grozno ranjena in se sodi, da ju je ranil isti razbojnik. Sleda ni še nobenega o tem razbojniku.

Koliko je vsega zlata in srebra v denarju. Glavni blagajnik Zjedinenih ameriških držav pravi: zlata je 17 milijard in 913.025.000 frankov, srebra pa 30 milijard in 213.500.000 frankov. Od teh pripada samo Rusiji 1 milijarda in 250 milijonov zlata ter 3000 milijonov srebra.

Ogenj na otoku. Na otoku Tasmania pri Australiji se je vnel gozjd. Ves otek je v ognju že kakih petnajst dni. Ogenj povsipešuje še veter. Veliko je žrtav; število njih bode nad 60. Škode ni mogoče ceniti niti približno.

Najnovejše vesti.

Trst 25. Danes predpoludne se je dogodila tu, v hiši št. 21. na ulici Stadion, grozna žaloigra, katere žrtvi utegnute biti dve človeški življenji. V neki družini, bivajoči v II nadstropju te hiše, je služila 20letna Frančiška Semolič iz Opatjega-sela. Tjakaj je prišel danes 26letni Fran Pahor iz iste vasi. Pozvonil je. Čim mu je odprla Semolič, ustrlel je nanjo samokresom in jo — zadel. Zgrudila se je. V isti hip je obrnil samokres proti sebi, ustrlel in — ostal je mrtev na licu mesta. Tudi Semolič težko da ostane pri življenju; tako menije zdravniki. Vzrok tej grozni žaloigri je bila najbrže ljubosumnost.

Pariz 25. Zmerni listi menijo, da včerajšnja znamenita zmaga ministerskega predsednika priča, da zbornica ljubi energično politiko ter da stavlja ljubezen do demovine in spoštovanje do armade nad borbo med strankami. Radikalni listi obžalujejo, da je republika zašla v jarm vojaškega in klerikalnega tiranstva. Oni list, ki se za revizijo pravde Dreyfus, izjavljajo vnovič, da bodo nadaljevali borbo.

NAZNANILO.

Spodaj podpisani raznašalec lista „Edinost“ ki je zajedno URAR, priporoča se toplo p. n. občinstvu za popraviljanje vsakovrstnih ur. Udani Friderik Colja, vratar hiše št. 8 via Solitario

Trgovinske brojavke in vesti.
Budimpešta. Pšenica zajesen 9.28 9.27 Pšenica za spomlad 1898 12.04 do 12.06 Oves za spomlad 6.52—6.53 Ri za spomlad 8.66. 8.68 Koruza za maj-juni 1897. 5.41 5.42 Pšenica nova od 78 kil. f. 13.15—13.25 od 79 kile 13.30 13.35 od 80 kil. f. 13.40—13.45, od 81 kil. f. 13.50 13.55, od 82 kil. for. —, —, —, Jedmen 6.50 9.60 prosa 6.15. 6.45

Pšenica: ponudbe in povpraševanje jako slabe. — Predaja 8000 m. st. Vreme: dež.

Navro. Kava Santos good average za dec. 36.50 za april 37.25

Hamburg. Santos good average za mesec marc 30.25 za maj 30.50 za september 31.50 za december 32. —

Dunajska borza 25. februara 1898

	danes	včeraj
Drjavni dolg v papirju	102.50	102.55
„ „ v srebru	102.40	102.45
Avstrijska renta v zlatu	122.95	122.80
„ „ v krunah	102.65	102.80
Kreditne akcije	364 —	363.75
London 10 Lst.	120.15	120.15
Napoleoni	9.58	9.52
20 mark	11.75	11.75
100 Itali. lir	45.20	45.20

LA FILIALE
della
BANCA UNION
TRIESTE

a' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in conto corrente abbonando l'interesse annuo
per banconote 2 1/2 % con preavviso 5 giorni
3 1/2 % „ „ 12 „
3 1/2 % „ 4 mesi fisso
3 1/2 % „ 8 „
per Napoleoni 2 1/2 % con preavviso di 20 giorni
2 1/2 % „ „ 40 „
2 1/2 % „ „ 3 mesi
3 „ „ „ 6 „

Il nuovo tasso d'interesse principierà a decorrere sulle lettere di versamento in circolazione a datare del 8 Marzo rispettivamente dal 10 Marzo a secondo del relativo preavviso.

b) In banco giro abbonando il 2 1/2 % interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a flor. 20.000 — a vista verso chèque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa. Conferma versamenti in apposito libretto.

c) Conteggia per tutti i versamenti fatti in qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume dei propri correntisti l'incasso di conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altri principali città; rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facilità di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

d) Rilascia Vaglia del Banco di Napoli, pagabili ovunque presso gli stabilimenti del Banco e presso i suoi rappresentanti e corrispondenti facoltati alla emissione degli assegni.

e) S'incarica dall'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e di cose nonché del incasso d'assegni, cambiali e coupons, verso modica provvigione.

Sulle lettere di versamento attualmente in circolazione il nuovo tasso d'interesse entrerà in vigore al 25 corr. e rispettivamente al 2 Marzo a. e. a seconda del rispettivo preavviso.

Trieste, 20. Febbraio 1898. 1 12

KAROL MARGONI
Trst, Piazza delle Poste št. 1
ZASTOP IN VELIKA ZALOGA KOLES

Meteor. B. S. A. Bambus
in vseh pripadkov za kolesarje.
ZAMENA IN KUPOVANJE VSAKOVRSNIH KOLES.
Oddaja v najem in popraviljanje. Zaloga suhe klobučevine „Flesible“ za hitro čiščenje kovine, posebno nikiliranih delov kolesa.
Zastop več tovarn za predmete iz kavičuka.
Skropilnice za peronospero „Vermorell“
Vse po konkurenčnih cenah.

Motori na par z nerazpočljivim kotlom
od 1 do 50 konjskih moči, najpriprosteji in najceneji od bodisi katerekoli drugega sistema, 50% prihrambe, prosti koncesije v vsakateri delavnici.

Ekonomični mlini „IDEAL“ na roko in na par z nepokvarljivim kamenom, prepotreben za vsakega posestnika, 40% prihrambe moči, mele v vsaki meri od najfineje do debele moke za žgance, semelje v 1 uri 450 do 470 kilogramov, ne da bi se moka segrela.

2 Via Molin piccolo 2 Gessi & Paolini — Trst 2 Via Molin piccolo 2

Generalni zastopniki c. kr. p.r.v. tvornice strojev in motorjev na par
C. H. Hoffmeister — Dunaj.